

**REPUBLIKA HRVATSKA
ZADARSKA ŽUPANIJA
GRAD ZADAR**

Gradonačelnik

KLASA: 612-01/15-01/05

URBROJ: 2198/01-2-14-5

Zadar, 17. veljače 2015.

- GRADSKOM VIJEĆU GRADA ZADRA -

PREDMET:

Prijedlog Zaključka o prihvaćanju Izvješća o radu i financijsko izvješće Gradske knjižnice Zadar za 2014. godinu

**NADLEŽNOST
ZA DONOŠENJE:**

GRADSKO VIJEĆE GRADA ZADRA

PRAVNI TEMELJ:

Statut Grada Zadra - članak 27.
(„Glasnik Grada Zadra“, broj: 9/09, 28/10, 3/13, 9/14 i 2/15-
pročišćeni tekst)

PREDLAGATELJ:

Gradonačelnik

IZVJESTITELJ:

Gradonačelnik

MATERIJAL IZRADIO:

UO za kulturu i šport

O b r a z l o Ź e n j e

Temeljem članka 55. Statuta Grada Zadra („Glasnik Grada Zadra“, br. 9/09, 28/10, 3/13, 9/14 i 2/15-pročišćeni tekst), dostavlja se Gradskom vijeću Grada Zadra na razmatranje i odlučivanje Izvješće o radu i financijsko izvješće ustanove u kulturi kojoj je osnivač Grad Zadar, Gradske knjižnice Zadar za 2014. godinu.

GRADONAČELNIK
Božidar Kalmeta, dipl.ing, v.r.

Temeljem članka 27. Statuta Grada Zadra (*"Glasnik Grada Zadra"*, broj 9/09, 28/10, 3/13, 9/14 i 2/15-pročišćeni tekst), **Gradsko vijeće Grada Zadra**, na ____ **sjednici**, održanoj dana _____ **2015.** godine, **donosi**

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Izvješće o radu i financijsko izvješće GRADSKO KNJIŽNICE ZADAR za 2014. godinu, ustanove u kulturi kojoj je osnivač Grad Zadar.

2. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objaviti će se u „Glasniku Grada Zadra“.

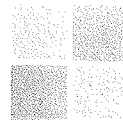
KLASA: 612-01/15-01/05

URBROJ: 2198/01-1-15-6

Zadar, _____ 2015.

GRADSKO VIJEĆE GRADA ZADRA

PREDSJEDNIK
Živko Kolega, dr.med.

GRADSKA KNJIŽNICA
ZADAR

ZADAR CITY LIBRARY
Stjepana Radića 11 b
23000 Zadar, Hrvatska
tel: 023/301-103, fax: 023/315-857
<http://www.gkzd.hr>
e-mail: gkzd@gkzd.hr

GRAD ZADAR

UPRAVNI ODJEL ZA KULTURU I ŠPORT

Narodni trg 1
23 000 Zadar

GRADSKA KNJIŽNICA
GRAD ZADAR

Dana: 02-02-2015		Org. jed.
Klasifikacijsko oznaka		13
Profilni broj	Prilog	Vrijed.
	1	

Ur. broj: 48/15
Zadar, 2. veljače 2015. godine

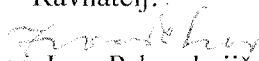
Predmet: Izvješće o radu za 2014. godinu i Financijsko izvješće za 2014. godinu
- dostavlja se

Poštovani,

u pravitku Vam dostavljamo Izvješće o radu Gradske knjižnice Zadar za 2014. godinu
i Financijsko izvješće za 2014. godinu, prihvaćene od Upravnog vijeća Knjižnice na
sastanku održanom 2. veljače 2015. godine.

S poštovanjem,

Ravnatelj:

mr. sc. Ivan Pehar, knjiž. savjetnik

GRADSKA KNJIŽNICA
ZADAR

ZADAR CITY LIBRARY
Stjepana Radića 11 b
23000 Zadar, Hrvatska
tel: 023/301-103, fax: 023/315-857
<http://www.gkzd.hr>
e-mail: gkzd@gkzd.hr

Gradska knjižnica Zadar
UPRAVNO VIJEĆE

Temeljem čl. 20., 25. i 26. Statuta Gradske knjižnice, Upravno vijeće Knjižnice na 3. sjednici, održanoj 2. veljače 2015., donosi

ODLUKU

o prihvaćanju Izvješća o radu Gradske knjižnice Zadar za 2014. godinu i Financijskog izvješća Gradske knjižnice za 2014. godinu

I.

Prihvaća se Izvješće o radu Gradske knjižnice Zadar za 2014. godinu i Financijsko izvješće Gradske knjižnice za 2014. godinu te se isti dostavljaju Gradskom vijeću na usvajanje

II.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje: Izvješće o radu Gradske knjižnice Zadar za 2014. i Financijsko izvješće za 2014. - u privitku

Ur. br. 32/2-15
Zadar, 2. veljače. 2015.

Članovi UV-a:

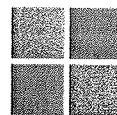
Maja Šatalić, prof.

Šatalić
Nađa Radman, dipl. knjiž.

Radman

Ravnatelj:

Ivan Pehar
mr. sc. Ivan Pehar, knjiž. savjetnik

GRADSKA KNJIŽNICA
ZADAR

**Izvješće o radu za 2014. godinu i
Financijsko izvješće za 2014. godinu**

siječanj 2015. godine

Sadržaj

Uvod	3
Knjižnična mreža	3
Nabava i obrada knjižnične građe	3
Korištenje knjižničnom građom	4
Knjižnica – središte zajednice: kulturne aktivnosti i projekti	7
Promicanje čitanja	9
Festival dječjih klapa, Projekt Delmata i Zaklada Delmata	10
Županijska matična služba za narodne i školske knjižnice	10
Izdanja Gradske knjižnice	11
Suradnja s institucijama i odnosi s javnošću	11
Računala, komunikacije i mrežne stranice	11
Djelatnici, Upravno vijeće, stručne i razvojne službe	12
Zaključak	13
Projekt proširenja Knjižnice	13
Financijski pokazatelji	14
Konsolidirana tablica	15

Uvod

U Godišnjem izvješću o radu Gradske knjižnice Zadar za 2014. g. prikazan je sažetak bogatog djelovanja Knjižnice u lokalnoj zajednici te njenog značaja kao kulturnog, informacijskog, obrazovnog i društvenog središta. U fokusu njezina bavljenja je poticanje čitanja i pismenosti na tradicionalnim i suvremenim medijima, poticanje čitanja iz užitka, poticanje učenja djece, mladih i odraslih, korištenje suvremenom informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i stvaranje uvjeta za društveno-komunikacijski višeslojnu knjižnicu 21. stoljeća.

Zadaća je ovog izvješća obavijestiti osnivača Knjižnice – Grad Zadar – o planiranim i realiziranim zadacima, ciljevima, ali i o poteškoćama i ograničenjima u djelovanju Knjižnice tijekom protekle godine. Međusobno prožimanje programa i aktivnosti u Knjižnici bitno utječe i na formu ovog Izvješća, u kojem se mjestimično neke teme i više puta spominju. Slično bi se moglo reći i za najveći problem u radu Knjižnice, koji se posljednjih godina navodi u svim izvješćima: **problem nedostatka prostora u Središnjoj knjižnici i ogranku Bili brig te smještaj bibliobusa.**

Knjižnična mreža

Postojeća mreža knjižničnih usluga Gradske knjižnice Zadar koju čine: Središnja knjižnica, ogranci Arbanasi, Bili brig, Crno i Ploča, bibliobus, knjižnični stacionari na otoku Silbi i Olibu te Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom na području Zadra, u 2014. g. proširena je još jednim bibliobusom. To je dovelo do otvaranja novih bibliobusnih stajališta, pretežito na zadarskim otocima. Upravo je na otoku Ižu priređena svečanost otvaranja prvog stajališta i početak njegovog rada.

Ovako razvijenom knjižničnom mrežom Gradska knjižnica Zadar gotovo u potpunosti pokriva područje Grada Zadra (osim otoka Ist, Molat, Rava i Premuda) te, kao županijska matična knjižnica, veliko područje Zadarske županije (v. poglavlje Bibliobus!).

Cirkulacija građe unutar svih knjižničnih sastavnica neograničena je i prilagođena korisniku. Tako je korisnik u mogućnosti posuditi knjižničnu jedinicu na bilo kojoj lokaciji Gradske knjižnice Zadar i razdužiti je neovisno o mjestu posuđivanja. Iz ove prakse izuzeti su otočki stacionari zbog troškova koji bi nastali transportiranjem knjiga.

Problemi nedostatka prostora preneseni su iz prethodnih godina, a u 2014. g. postali su još i veći. Naročito su izraženi u Središnjoj knjižnici i Ogranku Bili brig gdje, unatoč velikoj fluktuaciji knjižnične građe, na prekrcanim policama nema mjesta za nove knjige. Osim smještaja knjižnične građe, nedostatak prostora ograničava stručne aktivnosti organiziranja preglednih preporuka (izloga) novih i/ili odabranih naslova, organiziranje nekih knjižničnih sadržaja za kojima postoje korisnički interesi (odjel za mlade, prostor i programi za treću dob i slično), a zbog brojnosti postojećih programa događa se i njihovo vremensko preklapanje (primjerice besplatnih tečajeva za umirovljenike i velikog broja individualnih instrukcija za učenike), zbog čega se moraju realizirati u alternativnim prostorijama (sobi za obradu građe, spremištu knjiga i slično).

Nabava i obrada knjižnične građe

Služba nabave i obrade knjižnične građe obavlja poslove odabira i nabave, klasifikacije, katalogizacije, signiranja i predmetne obrade, inventarizacije i tehničke obrade građe. Poslovanje se obavlja u računalnom programu Crolist. Gradska knjižnica u 2014. je godini nabavila i stručno obradila ukupno **16 589 knjižničnih jedinica**, što je u odnosu na prethodnu godinu rast nabavljene građe. Građa je nabavljena kupnjom (14 021), darom (1 433) i otkupom Ministarstva kulture RH (1 135). Zbog spomenutih prostornih ograničenja na dar su uzimani samo najnužniji naslovi, a ostatak darovane građe prosljeđivan je drugim knjižnicama.

Po vrsti, u 2014. nabavljeno je **14 439 jedinica knjižne građe** i **2 150 neknjižne građe** (CD, DVD, CD-ROM i igrčke). Nabava knjižnične građe vrši se kontinuirano tijekom cijele godine, a značajan broj naslova i

Središnja
knjižnica

4

ogranka

2

bibliobusa

2

stacionara

16.589

novih jedinica knjižnične
građe

primjeraka Knjižnica kupuje na Interliberu, kada se zbog Zakona o jedinstvenoj cijeni knjige umjesto uobičajenog popusta od 10%, na nove naslove ostvaruje popust od 20–30%, a na nešto starija izdanja i više.

Okosnicu Odjela Mediateke (ranije Glazbenog odjela) čini audiovizualna građa. S obzirom na veliku produkciju i laku dostupnost te građe, nabavna politika Knjižnice usmjerena je na edukativne sadržaje (filmske i glazbene klasike, dokumentarne filmove) te na zabavne sadržaje za djecu (animirani filmovi i računalne igrice). Porast posudbe bilježi Blu-ray kao vrsta građe za koju korisnici pokazuju veliki interes.

Tablica 1.

Nabava knjižnične građe u godini	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
	17 636	15 032	14 732	15 708	16 058	16 589

Tijekom 2014. redovito se nabavljao značajan broj periodičkih publikacija. U Knjižnici je ponuđen **131 naslov dnevnog i tjednog tiska te stručnih i popularnih časopisa** za djecu i odrasle. Osim u Čitaonici novina, periodika je prema sadržaju ponuđena i na drugim knjižničnim odjelima (Studijskoj čitaonici, Dječjem odjelu, Mediateci, ograncima i bibliobusu).

Uz nabavu građe, Knjižnica je redovito provodila otpis građe iz fonda po kriterijima dotrajalosti, zastarjelosti i uništenosti (prema Pravilniku o reviziji i otpisu knjižnične građe, NN 21/02). Ukupno su otpisane **3 431 knjižnične jedinice** od kojih je 3 321 knjižnih i 112 neknjižnih. To iznosi 1,3% fonda, što je u okviru spomenutog Pravilnika. Od tog broja najviše je dotrajale i oštećene građe (2 784 jedinica). To je jedan od razloga zašto je u 2014. g. otpisano oko 1000 jedinica više nego u 2013. g., a ostali razlozi većeg otpisa su i lošiji uvezi knjiga nego ranijih godina te nedostatak prostora na policama koji utječe na njihovo oštećivanje. Kao i ranijih godina, u popularnom i već tradicionalnom *Antikvarijatu u Knjižnici* Gradska knjižnica ponudila je korisnicima dio otpisane građe po popularnim cijenama. Jedan dio otpisane građe koja je u dobrom stanju (zastarjela građa) te darovane nepotrebne građe (dublete) Knjižnica je darovala: poplavljenim školskim i narodnim knjižnicama u Slavoniji (Gunja i Račinovci), Gradskoj biblioteci Subotica, Gradskoj knjižnici Busovača, NUUB „Sv. Kliment Ohridski“ u Bitoli, knjižnici Psihijatrijske bolnice Ugljan, knjižnici Zatvora u Zadru i OŠ Donja Gradičina u Grudama.

Korištenje knjižničnom građom

Na dan 31. prosinca 2014. godine u fondu Gradske knjižnice Zadar bilo je ukupno **264 385 knjižničnih jedinica**.

Knjižnica je u 2014. godini imala **15 826 aktivnih članova**, što je značajan porast broja članova u odnosu na 2013. g. (15 137 aktivnih članova). Od toga je **2 594 novih korisnika**, a ostali su obnovili svoje članstvo. Zamjetan je porast broja novoupisanih i obnovljenih članova, što je dijelom rezultat kontinuiranog besplatnog upisa djece do godinu dana (276 upisanih beba) i nekoliko provedenih akcija povoljnijeg upisa: povoljniji upis za djecu i mlade do 18 godina (800 članova), jednodnevni besplatan upis učenika prvih razreda osnovnih škola (141), kampanja „Čitaj mi“ (22). Tome svakako treba pribrojiti i 547 korisnika drugog (otočkog) bibliobusa koji je počeo s radom u ožujku 2014. Posebno je značajan podatak da je u 2014. g. redovnim upisom, bez posebnih akcija povoljnijeg upisa, u Gradskoj knjižnici Zadar bio je upisan **2301 student**. U 2014. nastavljena je višegodišnja praksa organiziranog upisa učenika i nastavnika **Obrtničke škole Gojka Matuline** (124). Sa školom je potpisan ugovor o međusobnoj suradnji po kojem učenici i nastavnici ove škole ostvaruju besplatno članstvo u Knjižnici, a troškove članstva snose ove dvije ustanove.

Unatoč povećanju broja korisnika, u 2014. godini statistika korištenja knjižničnom građom bilježi pad u odnosu na 2013. g. Ukupno je zaduženo **508 687 knjižničnih jedinica**, od kojih je najbrojnija posudba knjiga (463 302 primjeraka). Prema statistici posuđene građe zaključno se može utvrditi da je iskorištenost knjižnične građe u skladu sa Standardima za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj

131

naslov
novina i
časopisa

264.385

ukupan fond

15.826

članova

508.687

posuđenih jedinica

(NN 58/99) jer se cjelokupni fond obrne (posudi) više od dva puta godišnje. Mogući razlozi smanjenoj posudbi su nepreglednost u smještaju knjiga na policama po strukama kao rezultatu kroničnog problema nedostatka prostora te smještaj građe u čak tri spremišta koji korisnicima produžuje vrijeme čekanja na uslugu. Tome se pridružuje i kontinuirano smanjenje posudbe AV-građe zbog njenog preuzimanja s Interneta (*downloadiranja*).

Unatoč ovim ukupnim pokazateljima, u utorak 7. siječnja 2014. zabilježeno je rekordno kolanje knjižnične građe u jednom danu (5 994 jedinica): 1 405 korisnika zadužilo je 3008 jedinica knjižnične građe, a 1 334 korisnika je razdužilo 2 986 jedinica građe.

3.008

posuđenih jedinica
– rekord u jednome danu

Tablica 2.

Posudba	2011.	2012.	2013.	2014.
Ukupan broj zadužene/obnovljene građe	491 233	550 946	552 580	508 687
Broj posuđenih knjiga	438 458	496 867	500 645	463 302
Broj posuđene neknjižne građe	52 775	54 079	51 935	45 385

Studijska čitaonica vrlo je korišteno mjesto za učenje i studijski rad. Najbrojniji su korisnici **studenti**, ali su vrlo zastupljene i druge korisničke skupine (učenici, profesori, umirovljenici i ostali). Stoga je problem prostora ovdje posebno izražen. Osim nedovoljnog broja mjesta za korisnike, u Studijskoj čitaonici nema dovoljno mjesta ni za smještaj fonda. Dio fonda Studijske čitaonice te dio Zavičajne zbirke i dalje je smješten u spremištu. Uz bogat fond referentne građe (enciklopedije, rječnici, atlasi, stručni časopisi i drugo), Studijska čitaonica opremljena je suvremenom tehnologijom za korisnike – 4 računala, 2 laptopa, 1 iPad.

Djelatnice Studijske čitaonice sudjeluju u nacionalnom programu narodnih knjižnica *Pitajte knjižničare*. Program se temelji na *online* referentnim uslugama u kojima dipl. knjižničari odgovaraju na upit korisnika o izvorima o određenoj temi, upućujući korisnika na kvalitetne informacijske izvore. Sastavni je dio ove usluge i organizirana baza/arhiva odgovora na upite korisnika.

Važan segment knjižničnog rada sustavna je izgradnja **Zavičajne zbirke**. Kao narodna knjižnica, a k tome i županijska matična knjižnica, Gradska knjižnica Zadar usmjerena je na očuvanje publicirane zavičajne baštine. Stoga fond ove zbirke čini knjižna i neknjižna građa zadarskih autora i građa koja govori o Zadru i zadarskom kraju. Ova građa se često koristi, ali zbog spomenutih prostornih ograničenja Zavičajna zbirka nije objedinjena na jednom mjestu te nema potrebnu preglednost i slobodan pristup fondu (dio Zbirke nalazi se u zatvorenom spremištu).

Odjel za odrasle najveći je odjel u Knjižnici: površinski, količinom građe i brojem korisnika. Na Odjelu je smještena literatura za odrasle korisnike, uključujući i srednjoškolce. Najviše se posuđivala beletristika, posebno novi naslovi, a od popularne i popularno-znanstvene literature ona s područja kulinarstva, nutricionizma, psihologije, medicine, odgoja djece. U strukturi korisnika značajan je broj studenata o čemu se vodi računa prilikom izgradnje fonda te ispitna literatura zauzima visoko mjesto na ljestvici najposuđivanijih naslova. Posudba školske lektire također je vrlo zastupljena jer su fondovi školskih knjižnica nedovoljno opskrbljeni, ali i stoga što je Knjižnica poželjna destinacija školske mladeži. Na ovom odjelu nalazi se i jedna od najvećih zbirki stripova u Hrvatskoj. Djelatnici su također aktivni i u virtualnom promicanju novih i kvalitetnih naslova iz fonda Odjela za odrasle (publicistika, beletristika) na mrežnoj stranici Knjižnice.

Vrlo prepoznatljiva usluga ovoga odjela jest **Kućna dostava knjiga**. Namijenjena je nemoćnim starijim osobama i osobama s fizičkim invaliditetom na području grada. Cilj joj je omogućiti korištenje knjižničnim uslugama osobama koje same ne mogu doći u Knjižnicu. Korisnicima se knjige dostavljaju svaka dva tjedna, a posebna pažnja, osim izbora literature, posvećuje se komunikaciji s njima. Ovaj program redovito se realizira od 2009. godine, a po uzoru na zadarski program priređuju ga i neke druge knjižnice u Republici. Broj korisnika mijenja se zbog odlaska na liječenje, preseljenja ili pak smrti te uključivanja novih osoba. Tijekom 2014. u program je bilo uključeno 25 korisnika.

Po strukturi fonda i organizaciji sadržaja za djecu knjižnični programi i usluge Dječjeg odjela Gradske knjižnice Zadar organizirani su za uzrast do 18 godina. U knjižničnom fondu zastupljena je građa za predškolski uzrast (djeca do 6 godina), za niže i više razrede osnovne škole te zbirka za mlade. Posebna pažnja posvećuje se i izboru kvalitetnih edukativnih igračaka za dječju igraonicu i njima primjerenih slikovnica, kako bi se djecu već od rane dobi usmjeravalo na korištenje knjižnicom i njezinim sadržajima. U Središnjoj knjižnici i svim ograncima prostor namijenjen djeci osmišljen je tako da se djeca u njemu zadržavaju: sudjeluju u kreativnim radionicama, koriste se igraonicom, računalom, zatim priručnom građom za pisanje referata i domaćih zadaća ili se međusobno druže. Svi programi sadržajno su usmjereni na poticanje čitalačkih navika među djecom pa su neki od redovitih programa *Najdraža knjiga, Zajedno kroz priče, Svaštarnica...*

U 2014. godini priređeni su brojni programi za poticanje čitanja. Klubovi čitatelja za djecu i mlade postali su redovitim programima Knjižnice, a u sklopu nacionalne kampanje *Čitaj mi!* realizirane su različite aktivnosti (v. poglavlje Promicanje čitanja). Na Odjelu su također u svrhu poticanja čitanja priređivani književni susreti i kvizovi znanja za tinejdžere te postavljane tematske izložbe građe s Odjela.

Tablica 3.

Programi za djecu u 2014.	Središnja knjižnica - Dječji odjel	Ogranak Arbanasi	Ogranak Bili brig	Ogranak Crno	Ogranak Ploča	Ukupno
Književni susreti, izložbe, radionice i dr.	250	104	176	74	55	659

Osim AV- i elektroničke građe (CD-i, DVD-i i Blu-ray Discovi, računalne igre), **Mediateka** u svom fondu ima knjige o glazbi i notne zapise, knjige o filmu i fotografiji. U prostoru Mediateke smješten je i Američki kutak. Ovo je odjel s najraznovrsnijim korisnicima, premda se njime najviše služe djeca i mladi. U 2014. g. prepoznatljivi program Mediateke za ljubitelje filma te za mlade – Kinoteka – proširen je na još jednu korisničku skupinu: za djecu s posebnim potrebama. Svi prikazani filmovi odabrani su iz fonda Gradske knjižnice Zadar. Osim preporuka glazbenih i filmskih naslova na samom Odjelu, djelatnici Odjela izrađuju i preporuke s anotacijama glazbenih albuma iz fonda Odjela za *Facebook* i web-stranicu Knjižnice.

I ove godine dodijeljena su sredstva za potporu programa **Američkog kutka** Gradske knjižnice Zadar (10 000 dolara). Njima je osigurana nabava knjiga za potrebe Američkog kutka, te DVD-a i Blu-ray Discova crtanih i igranih filmova. Osim toga, od nove tehničke opreme nabavljena su 2 Blu-ray Disc uređaja za ogranke Crno i Ploča te LCD-TV za ogranak Crno. Iz sredstava Američkog kutka nabavljeno je i 5 iPad računala za potrebe računalne edukacije korisnika. Zahvaljujući financijskim sredstvima Veleposlanstva SAD-a, od 2014. g. u svim se ograncima (Ploča, Crno, Arbanasi, Bili brig) i u oba bibliobusa nalazi po 1 iPad.

Tijekom 2014. godine gostovao je niz zanimljivih američkih predavača koji su održali predavanja na engleskom jeziku te je održano više izložbi knjiga i projekcija filmova. Veća pažnja pridana je organizaciji edukativnih kvizova za djecu te organizaciji brojnih radionica korištenja iPad-a s ciljem računalne edukacije korisnika, osobito djece u ograncima i Središnjoj knjižnici.

Tijekom 2014. godine u **Čitaonici tiska** svakodnevno je bilo ponuđeno 8 naslova dnevnih novina, 24 tjednika i 99 časopisa koji pokrivaju brojne teme i zadovoljavaju široke interese korisnika. Zbog skućenog prostora često se događa da se novine ili časopisi čitaju u bilo kojem slobodnom kutku Knjižnice. Osim u Čitaonici tiska, periodika je u manjem broju naslova ponuđena i u svim knjižničnim ograncima i bibliobusima.

Jedna od specifičnosti rada ogranaka bila je izuzetna aktivnost u radu s djecom i mladima. U **Ogranku Arbanasi** priređuju se redoviti tjedni programi čitanja priča i kreativnih radionica. Uspostavljena je kvalitetna suradnja s OŠ Krune Krstića i DV „Vladimir Nazor“. Poseban naglasak u radu stavljen je na teme zavičajnog karaktera pa su tijekom godine priređena brojna predavanja i izložbe (izložba starih fotografija, starih predmeta, knjiga i dr.) na temu zadarskih Arbanasa, a u suradnji s brojnim pojedincima te društvima i udrugama koje se bave sličnim temama. Poseban interes korisnika u 2014.

pobudile su izložbe *Arbanasi na starim razglednicama* i *Štorija o Maraschinu*. U sklopu manifestacije *Zadar čita 2014* organizirana je izložba starih i rijetkih knjiga, pergamena i inkunabula (*Kultura pisane riječi u Zadru od polovine 16. do polovine 20. stoljeća*). U prosincu je održan sedmi po redu *Božićni koncert*. Zahvaljujući dobrim prostornim uvjetima i dobroj lokaciji, Ogranak Arbanasi često je domaćin različitih događanja (predavanja, predstavljanja knjiga, sastanci udruga, županijska stručna vijeća i sl.). Ogranak **Bili brig** u 2014. g. ističe se dobrom suradnjom s OŠ Zadarski otoci i svim dječjim vrtićima na području Bilog briga. Osobito je aktivno promicanje čitanja u obliku čitateljskih klubova za djecu, mlade i odrasle (3 kluba) te brojnim čitateljskim programima za djecu, od kojih se posebno ističe aktivno sudjelovanje u nacionalnoj kampanji *Čitaj mi!*. Nedostatak prostora i dalje ostaje glavni problem ovoga ogranka. Knjige su na policama smještene u dva reda, a mali prostor priručne kuhinje pretvoren je u spremište. S obzirom na to da se nalazi u najnaseljenijoj gradskoj četvrti, ovaj ogranak ima cjelodnevno radno vrijeme.

Na temelju analize korištenja svih Knjižničnih sastavnica (posudba građe i frekvencija dolazaka), uočena je njihova neravnomjerna posjećenost. Radi ekonomičnijeg poslovanja u smislu smanjenja troškova hladnog pogona (režija) i rasporeda djelatnika, a uz suglasnost osnivača, od rujna je skraćeno radno vrijeme u ograncima **Crno** i **Ploča**. Novim rasporedom radnog vremena vodilo se računa da ono bude prilagođeno korisničkim potrebama. U praksi se pokazalo da su ove promjene bile opravdane te da novo radno vrijeme nije utjecalo na smanjenje posudbe i knjižničnih programa. Ove ogranke i dalje najčešće posjećuju i koriste djeca za koju se organiziraju brojna događanja, osobito ona vezana uz promicanje čitanja (v. tablicu 3).

U 2014. g. Knjižnica je značajno proširila mrežu knjižničnih usluga na prostoru Grada i Županije. U ožujku 2014. godine s radom je počeo i **drugi bibliobus**. Uz već postojeći bibliobus kojim su se knjižnične usluge pružale na velikom kontinentalnom području Zadarske županije, drugim bibliobusom obuhvaćeno je njezino veliko priobalno i otočko područje te nekoliko ravnokotarskih mjesta koja ranije nije bilo moguće obuhvatiti rasporedom samo jednog bibliobusa. Tako su usluge pokretnih knjižnica dostupne u **62 županijska naselja (71 stajalište)** koja nemaju narodnu knjižnicu, uključujući i ona otočka (područje obuhvaćeno Bibliobusnom službom: <http://www.gkzd.hr/?q=hr/bibliobus>). Potrebno je istaknuti da je ovaj otočki bibliobus jedinstveni primjer u hrvatskom knjižničnom sustavu i šire, s obzirom na to da je trenutno prvi i jedini otočki bibliobus u RH. Upravo je stoga izazvao veliki interes stručne i šire javnosti, a Ministarstvo kulture RH uvrstilo ga je među Istaknute knjižnične programe (<http://www.min-kulture.hr/default.aspx?ID=429>). Gradska knjižnica Zadar osigurava knjižnične usluge na 7 otoka: 5 (Ugljan, Pašman, Dugi otok, Iž i Vir) pomoću bibliobusa te dva (Silba i Olib) kroz model stacionara. **Stacionari** na otocima Silba i Olib predstavljaju specifičan primjer zajedničke suradnje Knjižnice i volontera. Njihov fond namijenjen je stanovnicima ovih otoka i njihovim turistima. Na ovaj način i udaljeniji otoci zadarskog arhipelaga imaju osiguranu posudbu knjiga, što je značajno ne samo tijekom godine, već i u turističkoj sezoni. O opravdanosti djelovanja ovih knjižničnih sastavnica govore i sljedeći statistički podaci o broju aktivnih članova u 2014. (tablica 4):

Tablica 4

Knjižnične sastavnice	Bibliobus I	Bibliobus II	Silba	Olib	Ukupno
Broj aktivnih članova u 2014.	1016	547	33	25	1621

Knjižnica – središte zajednice: kulturne aktivnosti i projekti

Knjižnica veliku pozornost posvećuje priređivanju kulturnih i drugih javnih događanja. U godišnjoj statistici događanja evidentirano je ukupno **2 159 svih događanja** - u vlastitoj ili organizaciji suradničkih institucija, društava i slično. Priređeno je 626 kulturnih i obrazovnih sadržaja za djecu te 276 istih događanja za odrasle, 16 ciklusa tečajeva za umirovljenike (80 radionica), 4 ciklusa (20 radionica) programa *How Yes No...*, 711 sati individualnih instrukcija, 7 komercijalnih događanja, 70 sastanaka neprofitnih udruga, županijskih stručnih vijeća obrazovnih djelatnika i sl.

U realizaciji Knjižničnih programa tijekom prethodnih godina, pa tako i u 2014. posebno treba istaknuti

2
bibliobusa

62
naselja

1.563
člana

2.159
događanja

angažman pojedinaca – volontera Gradske knjižnice Zadar, bilo da programe vode ili u njima sudjeluju. Volonterski rad je višestruko koristan pojedincu, ustanovi, ali i cjelokupnoj zajednici te istovremeno iskazuje međusobno povjerenje volontera i Knjižnice. Knjižnica u tom smislu potiče uključivanje osoba koje svojim profesionalnim kompetencijama udovoljavaju zahtjevima pojedinog programa, s njima sklapa volonterske ugovore te prati njihov rad. Brojne su osobe i višegodišnji volonteri Knjižnice, a njihov broj raste iz godine u godinu (2010.: 25 volontera; 2014.: 76 volontera). Međutim, problem u radu predstavljaju rastući poslovi koordinacije njihovog angažmana. Stoga se u svakodnevnom radu sve više osjeća nedostatak jednog novog radnog mjesta – koordinatora volontera i volonterskih programa s punim radnim vremenom.

76
volontera ukupno

Tečajevi rada na računalu za umirovljenike namijenjeni su osobama treće životne dobi – korisnicima Knjižnice, na kojima polaznici stječu osnovna informatička znanja radi praktične primjene. Tijekom 2014. godine u Knjižnici su održana 16 ciklusa ovog tečaja, a obuku je prošlo 80 polaznika. Program su realizirali volonter-student knjižničarstva i volonter-umirovljenik. Kako su u 2013. g. organizirani i tečajevi računalne pismenosti za beskućnike u suradnji s Caritasom Zadarske nadbiskupije, u to je ime IFLA (International Federation of Library Associations) 2014. g. nagradila Knjižnicu besplatnim sudjelovanjem njezinog predstavnika na godišnjoj konferenciji IFLA-e u Lyonu.

80
umirovljenika savladalo
osnove rada na računalu

Besplatna pomoć u učenju učenicima slabijeg imovinskog statusa predstavlja program s najvećim brojem volontera i polaznika. Umirovljeni i zaposleni profesori te studenti s položenom pedagoškom grupom predmeta u svoje slobodno vrijeme podučavaju učenike osnovne i srednje škole, radeći s njima individualno ili u grupama od dvoje do troje djece. Tijekom 2014. godine **52 volontera u individualnom je radu podučavalo 107 učenika** (šk. g. 2013./2014.: 62 učenika, šk. g. 2014./2015.: 45 učenika). Treba napomenuti da je broj prijavljenih volontera veći od aktivnih, ali njihovo aktiviranje ovisi o strukturi traženih predmeta. I dalje su najveće potrebe za podukom iz prirodnih predmeta (matematika, fizika i kemija) te jezika (engleski, hrvatski, talijanski). Vrijedno je spomenuti podatak da su volonteri tijekom 2014. održali **711 sati besplatnih instrukcija**. Gotovo svi volonteri iz prethodnog ciklusa ponovno su se uključili u volonterski rad s učenicima.

52
profesora volontera

107
učenika

711
sati instrukcija

How Yes No... ili Kako da učenje ne bude mučenje postao je redovni program edukacije mladih na kojima se učenike podučava vještinama učenja, boljoj organizaciji i planiranju, razvijanju motivacije i koncentracije, primjeni učinkovitih strategija učenja te savladavanju treme. Radionice se priređuju od 2010. godine u suradnji Knjižnice i Studentskog savjetovišta Sveučilišta u Zadru. Pripremaju ih i vode studenti završnih godina studija psihologije. Radionice se realiziraju u zasebnim grupama za učenike 5. i 6. razreda te učenike 7. i 8. razreda osnovne škole. U 2014. godini održana su dva ciklusa od pet radionica za svaku grupu učenika. Tako je tijekom proljeća i jeseni 2014. poduku u svladavanju učinkovitijih tehnika učenja dobilo **55 učenika**.

Tribina **Morski utorak** jedan je od najdugotrajnijih programa Gradske knjižnice Zadar s trajanjem preko 10 godina. Ova redovita mjesečna tribina Gradske knjižnice Zadar u kontinuitetu se održava od svog pokretanja 2003. g., a do sada je organizirano preko **120 tribina**. Morski utorak postao je značajno mjesto na kojemu se u formi tribine i uz aktivno sudjelovanje i komentiranje publike može raspravljati o tekućoj problematici vezanoj uz more – od zakonodavstva do zaštite mora – te je jedinstven primjer jednog ovakvog programa ne samo u hrvatskom knjižničarstvu, već i šire. U 2014. g. održano je 10 tribina, među njima i jedan Morski utorak za djecu. Opseg obrađenih morskih tema je sljedeći: pomorska baština, svjetionici, avanturizam, ekologija mora, ronjenje, jedrenje. Broj posjetitelja tribina penjao se i do 80 (Predstavljanje projekta *Avantura svjetionika* i *Legende svjetla te Brodske oči i brodske pulene kroz povijest*).

Osim što je poticala međuinstitucionalnu suradnju, Knjižnica se aktivno odazivala na inicijative drugih institucija. Pod sintagmom *središte zajednice* Knjižnica već godinama predstavlja okupljalište brojnih udruga građana, institucija i pojedinaca za održavanje tribina, predavanja, sastanaka i drugih sadržaja. Knjižnica je regionalni partner u Programu **STEP**. Riječ je o jednom od pet programa za regionalni razvoj civilnoga društva i lokalnih zajednica u Republici Hrvatskoj koji se provodi od 2013. do 2016. g. U sklopu ovog programa organizacijama civilnog društva pružaju se informativne, savjetodavne i obrazovne usluge.

Promicanje čitanja

Posebnu pažnju Knjižnica posvećuje aktivnostima promicanja čitanja. U 2014. godini u Knjižnici je djelovalo **devet klubova čitatelja**: dva kluba za djecu (Središnja knjižnica, ogranak Bili brig), četiri kluba za tinejdžere i mlade (Središnja knjižnica i Ogranak Bili brig), tri kluba za odrasle (Središnja knjižnica, ogranci Bili brig i Arbanasi). Voditelji većine klubova (6) su volonteri, a preostale klubove vode knjižničari-djelatnici Gradske knjižnice. U Knjižnici su također aktivna i dva čitateljska bloga za djecu i tinejdžere. Blog *Tragači*, namijenjen je djeci od 8 do 13 godina, a blog *Knjiški frikovi* namijenjen je tinejdžerima i mladima. Blogovi nude mogućnost pisanja osvrta na književna i publicistička djela, objavljivanja vlastitih priča, kao i samostalnog uređivanja i objavljivanja postova. Uz ove, postoje i dva ljetna bloga, isključivo za djecu-korisnike Gradske knjižnice Zadar, a pomoću njih se vrši akcija *Potruga za knjigom ljeta*. Mladi korisnici sveukupno su objavili 200 komentara, a blogove je dnevno posjećivalo prosječno 75 posjetitelja. Velika većina djece koristila je blogove kao izvor preporuka za čitanje, a njih 20 je aktivno i redovito tijekom ljeta ostavljalo svoje komentare s dojmovima o pročitanoj. No, blogovi se i tijekom čitave godine koriste kao izvor inspiracije za čitanje: blog za tinejdžere tijekom 2014. godine čitalo je 10 575 posjetitelja.

Tako se Knjižnica s jedne strane koristi komunikacijskim kanalima prema mladim korisnicima za svoje temeljno poslanje – promicanje čitanja, a s druge strane osvještava mogućnosti kvalitetne primjene tih istih kanala i interneta uopće.

Gradska knjižnica Zadar pridružila se nacionalnoj kampanji *Čitaj mi!*. Kampanju su u Europskoj godini čitanja naglas pokrenuli hrvatski knjižničari, pedijatri i drugi stručnjaci, u suradnji s medijima i nakladnicima. Cilj je kampanje razvijanje u društvu, osobito u roditelja, svijest o važnosti čitanja naglas. Gradska knjižnica Zadar pridružila se mnogobrojnim hrvatskim knjižnicama u obilježavanju *Međunarodnog dana darivanja knjiga* organiziranjem akcije darivanja slikovnica. Prikupljanje slikovnica je trajalo od 14. veljače do 14. ožujka u knjižari Profila, na Dječjem odjelu i u svim ograncima. Prikupljeno je **270 slikovnica i knjiga** koje su donirane Odjelu za pedijatriju Opće bolnice Zadar.

Nastavljena je suradnja s Klubom mladih KLOOZ Udruge CINAZ u volonterskoj akciji *Mladi čitaju!*, tijekom koje je 14 mladih volontera čitalo djeci u Knjižnici, kao i u brojnim dječjim vrtićima na području grada. Nastavljena je i suradnja s DV Radost - Područnim objektom Bokanjac, gdje je krajem 2013. otvorena mala knjižnica – *Zbirčica*, a tijekom 2014. priređeno je nekoliko čitateljskih programa i dopunjen fond. Potaknuti *Zbirčicom* i akcijom o povoljnijem upisu za njezine korisnike, u Knjižnicu se upisala trećina kupnih polaznika vrtića (22 korisnika).

Brojni čitateljski programi priređeni su i tijekom nacionalne manifestacije *Mjesec hrvatske knjige*. Uz veliku posjećenost publike, manifestacija je otvorena predstavljanjem putopisne knjige *1000 dana proljeća*, autora Tomislava Perka. Kako je središnja tema u 2014. bila ljubav, ona je činila i temeljnu sadržajnu okosnicu u priređenim izložbama, te čitalačkim i različitim kulturnim programima koji su priređeni u sklopu ove manifestacije.

Šestu godinu zaredom (od 2009. g.) Gradska knjižnica Zadar je inicijator, organizator i nositelj književne manifestacije *Zadar čita*. Manifestacija je otpočeta bila usmjerena ne samo na organizaciju književnih događanja u samoj Knjižnici, već i na izlazak izvan nje - prvo obuhvaćajući područje grada Zadra, a kasnije i cijele Zadarske županije. Prvenstveni cilj manifestacije je promicanje kulture čitanja u svim dobnim skupinama, s posebnim naglaskom na popularizaciju djela hrvatskih autora, a jedna od temeljnih značajki koja proizlazi upravo iz izlaska iz prostora Knjižnice jest međuinstitucionalna suradnja. Manifestacija je otpočeta stekla ugled u Zadru i Županiji te je iz godine u godinu rastao broj i profil institucija koje su se priključivale manifestaciji (56 u 2014.): odgojno-obrazovne ustanove od dječjih vrtića do visokoškolskih ustanova, potom zdravstvene ustanove i ustanove socijalne skrbi poput bolnica, domova umirovljenika i odraslih bolesnih osoba, baštinske ustanove kao što su muzeji i arhivi, nakladnici, raznolike kulturne institucije i udruge, ali i volonteri-pojedinci. Manifestacija iz 2014. g. bila je programski na tragu prijašnjih, pa su tako organizirane razne radionice, čitanja, izložbe i dr., a središnja događanja bile su književne večeri s mladim hrvatskim autorima **Meritom Arslani, Dinkom Telećanom i Ivom Balenovićem** te finale književnog kviza **Knjigoteke**.

9

klubova čitatelja

2

čitateljska bloga

6.
Zadar
čita
56

uključenih
institucija,
udruga...

Festival dječjih klapa, Projekt Delmata i Zaklada Delmata

U svibnju je priređen 6. festival dječjih klapa Zadar 2014, jedinstven u RH. Nastupilo je 14 dječjih klapa u dvije kategorije: do 14 godina i do 16 godina, među kojima je bila i klapa Bersice iz Zadra. Po ocjeni stručnog žirija, nagrade su dodijeljene za prva tri mjesta u obje kategorije.

Iz ranijih izvješća poznato je da je Gradska knjižnica Zadar kao dugogodišnji suradnik Ljube Stipišića Delmate još za njegova života pokrenula *Projekt Delmata* s ciljem digitalizacije njegovog opusa. Tijekom višegodišnjeg rada digitalizirane su knjige, note, zvučni zapisi i slikarska djela Ljube Stipišića Delmate. Digitalizirana građa dostupna je na mrežnim stranicama Zaklade Delmata (www.delmata.org) te na portalu *Hrvatska kulturna baština* Ministarstva kulture RH (<http://kultura.hr/>). U 2014. g. nije bilo unosa novih sadržaja jer Knjižnica nije dobila sredstva za ovu namjenu.

Tijekom 2014. g. rad Zaklade Delmata najvećim je dijelom bio usmjeren na pripremu *Znanstvenog skupa „Ljubo Stipišić Delmata“ (1938.-2011.) - Obris stvaralaštva i identiteta*. Skup je održan 10. listopada 2014. u Svečanoj dvorani Sveučilišta u Zadru uz sudjelovanje 24 ugledna izlagača iz etnomuzikološkog i drugih interdisciplinarnih područja. Svrha znanstvenog skupa bila je proučavanje i valoriziranje Stipišićevog širokog umjetničkog stvaralaštva, a s ciljem očuvanja i promocije hrvatske kulturne baštine kroz njegov doprinos. Radu Zaklade treba pribrojiti pripremu zbornika sa Skupa, održan koncert i otvorenje izložbe te otkrivanje spomen-ploče Delmati. Zaklada je također i partner s udrugom Eko-Zadar na projektu *B.Hivetropy*.

Županijska matična služba za narodne i školske knjižnice

Županijska matična služba za narodne i školske knjižnice stručno nadzire i savjetodavno prati rad u 10 narodnih knjižnica te 60 školskih knjižnica Zadarske županije. O mreži knjižničnih usluga Gradske knjižnice Zadar, među kojima su i one na prostoru Županije, više je bilo riječi u poglavlju *Knjižnična mreža*. Tijekom 2014. godine u Zadarskoj županiji nije bilo osnivanja novih knjižnica, a razvoj mreže knjižničnih usluga temeljio se na otvaranju novih bibliobusnih stajališta (v. *Knjižnična mreža, Bibliobus*). Zbog troškova koje iziskuje organizacija edukativnih stručnih predavanja i radionica, naglasak je stavljen na organiziranje stručne edukacije koju provodi Županijska matična služba. Tako su u 2014. organizirane dvije stručne edukacije s predavačima izvan Zadra (u suradnji s CSSU-om i s Razvojnou službom Zavoda za knjižničarstvo pri NSK) te jedno predavanje u izvedbi voditeljice ŽMS. Županijska matična služba krajem 2014. g. započela je provoditi novi program grupne edukacije školskih knjižničara od pet praktičnih vježbi iz stručnih knjižničarskih poslova.

U listopadu 2014. Županijska matična služba izradila je model sufinanciranja nabave knjižnične građe za sve školske knjižnice u Zadarskoj županiji. Svaka školska knjižnica bila je zastupljena projekcijom potrebnih namjenskih sredstava prema broju učenika i nastavnika, a u odnosu na Standard za školske knjižnice. Osnivači škola – Grad Zadar i Zadarska županija – prihvatili su predloženi model sufinanciranja. Grad Zadar uvrstio je traženih 73.000 kn za sve osnovnoškolske knjižnice u Zadru u Prijedlog Proračuna Grada Zadra u 2015. g. Zadarska županija dodijelila je u prvom krugu 52.000 kn za 6 najvećih srednjoškolskih knjižnica u Zadarskoj županiji (studeni), a rebalansom proračuna u prosincu 188.000 kn za sve ostale školske knjižnice.

Tijekom godine održavana je redovita suradnja s različitim službenim institucijama i tijelima te sa svim školskim i narodnim knjižnicama. Voditeljice Matične službe sudjelovale su u radu Stručnoga vijeća voditelja županijskih matičnih službi, Središnjeg stručnog vijeća matičnih knjižnica RH, Komisije za pokretne knjižnice HKD-a i drugim stručnim tijelima. Matična služba pomagala je školskim i narodnim knjižnicama u rješavanju svih stručnih pitanja i pitanja iz djelokruga njihova rada općenito, informirala ih o stručnim događanjima, pripremala programe za natječaje u kulturi i dr.

6. festival dječjih klapa

Izdanja Gradske knjižnice Zadar

Nakladnička produkcija Gradske knjižnice Zadar bila je i u 2014. na razini prethodnih godina. Uz *Godišnje izvješće Gradske knjižnice Zadar za 2013. godinu*, objavljena su još četiri nova naslova lokalnih autora: Senko Sorić: *Umorne ruke*; Ante Skazlić: *Tajna mornareve kéeri*; Ante Tičić: *Nade beskonačne*; Jure Zekanović: *Naši ljudi*.

Svi *citylight* posteri, plakati i drugi informativni i promidžbeni materijali Gradske knjižnice Zadar osmišljeni su i grafički pripremljeni u samoj Knjižnici, a trošak izrade spomenutih materijala odnosio se samo na njihovo tiskanje.

Suradnja s institucijama i odnosi s javnošću

Gradska knjižnica ima veliki ugled u stručnoj javnosti. Uz redovitu suradnju s osnivačem – Gradom Zadrom, Zadarskom županijom i Ministarstvom kulture Republike Hrvatske, Knjižnica ostvaruje kvalitetnu suradnju i s mnogim lokalnim, nacionalnim i inozemnim institucijama i pojedincima. Tijekom godine brojni su pojedinačni sadržaji i programi realizirani u uskoj suradnji s dječjim vrtićima, školama, Sveučilištem u Zadru i dr. Tijekom 2014. nastavljena je i značajna suradnja između Gradske knjižnice Zadar i Veleposlanstva SAD-a u Zagrebu (v. Korištenje knjižničnom građom, Američki kutak!). U 2014. g. Knjižnicu je posjetilo 117 organiziranih grupa posjetitelja (učenici, predškolci...).

Knjižnica je u 2014. g. potpisala ugovore o međusobnoj suradnji s Knjižnicom Mirana Jarca iz Novog Mesta (Slovenija) i Gradskom knjižnicom Freiburg (Njemačka), a sa više dosadašnjih partnerskih knjižnica nastavljena je suradnja. Tijekom godine Knjižnicu je posjetilo 5 organiziranih grupa knjižničara iz slovenskih knjižnica, veliki broj kolega iz Republike Hrvatske te brojna ugledna imena svjetske knjižničarske zajednice.

Gradska knjižnica Zadar nastoji upoznati svoje korisnike i širu javnost sa svim relevantnim informacijama, kao i događanjima u Knjižnici, koristeći se pri tome svim dostupnim komunikacijskim kanalima. Osim objave događanja u Gradskoj knjižnici Zadar, na svojoj stranici na *Facebooku* Knjižnica prati lokalna događanja (sudjelovanje u životu zajednice) i promovira knjige i čitanje. Značajan je i broj pratitelja stranice na *Facebooku* – trenutno je zabilježeno 5 775 *lajkova*.

Zbog sustavne komunikacije s medijima gotovo nema niti jednog događaja u Knjižnici koji nije popraćen u svim lokalnim medijima, a tijekom godine Knjižnica je bila zastupljena i u nacionalnom medijskom prostoru (HRT, RTL, Nova TV, TV Vox, Zadarski list, Slobodna Dalmacija, Novosti HKD-a i drugo).

Gradska knjižnica Zadar posebnu pažnju posvećuje redovitom izvještavanju javnosti, bilo da se radi o njezinim korisnicima, suradnicima, medijima, osnivaču ili ostalima.

Računala, komunikacije i mrežne stranice

Zahvaljujući informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji, narodne knjižnice su u prilici unaprijediti postojeće usluge i razviti nove s naglaskom na interakciju korisnika s građom u elektroničkom obliku. Besplatan pristup internetu i rad na računalima uopće, dugogodišnji je standard korisnika Gradske knjižnice Zadar. Uz fiksna mjesta za pristup internetu, u Knjižnici se pomoću tehnologije wireless (WLAN - Wireless Local Area Network) nudi bežično spajanje na internet, koje omogućuje veliku brzinu bežičnog prijenosa podataka te mobilnost korisnika u prostoru Knjižnice.

Tijekom prošle godine nabavljeno je 9 računala, fotokopirni uređaj Canon, multifunkcijski uređaj HP, 10 barcode čitača, 1 Mini Mac računalo, 1 UPS, 2 Blu-ray Disc uređaja i 5 iPad računala.

Internetska stranica temelji se na CMS sustavu Drupal. Do kraja 2014. g. na internetsku je stranicu dodano 12 319 jedinica u dvadesetak vrsta sadržaja.

U Knjižnici postoji stalna potreba redovitog održavanja i obnove računalne i tehničke opreme. Posebno treba istaknuti problem nabave novog i skupog servera, jer trenutni server svojom starošću i malim kapacitetom otežava rad i ne zadovoljava potrebe Gradske knjižnice Zadar.

117
grupnih posjeta

Djelatnici, Upravno vijeće, stručne i razvojne službe

U 2014. g. u Knjižnici je radilo 45 djelatnika, od kojih su 3 na pola radnog vremena. Uz njih radila su i 3 pripravnika bez zasnivanja radnog odnosa. Na stručnim knjižničarskim poslovima u 2014. godini radilo je 39 djelatnika, uključujući i pripravnike. Posebnu pažnju Knjižnica posvećuje stručnoj edukaciji svojih djelatnika, zahvaljujući kojoj su nerijetko i sami u ulozi edukatora (studentima knjižničarstva i kroatistike, narodnim i školskim knjižničarima itd.). U 2014. g. djelatnica Gradske knjižnice sudjelovala je na godišnjoj IFLA-inoj konferenciji u Lyonu (Francuska) kao član IFLA-ine Sekcije za knjižnice za djecu i mlade. Ravnatelj i spomenuta djelatnica su ujedno i vanjski suradnici na Odjelu za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru. U Knjižnici je stručnu praksu obavljalo 26 studenata informacijskih znanosti (knjižničarstva), a tijekom ljeta i jedna studentica iz Poljske (u okviru EU programa Erasmus). Više djelatnika sudjelovalo je i/ili izlagalo na različitim stručnim skupovima i konferencijama (v. popis u tiskanom Godišnjem izvješću 2014.).

45
djelatnika

Upravno vijeće: U lipnju 2014. održana je konstituirajuća sjednica UV-a. U novi saziv UV-a imenovani su: Tomislav Marijan Bilosnić i Maja Šatalić kao predstavnici osnivača - Grada Zadra, dok su zaposlenici Knjižnice ponovili izbor Nade Radman kao svoje predstavnice u Vijeću. Za predsjednika UV-a izabran je Tomislav Marijan Bilosnić. Konstituirajuća prva sjednica bila je ujedno i jedina sjednica UV-a u cjelovitom sastavu jer je sljedeću sjednicu, sazvanu za početak listopada 2014. g., opstruirao njezin predsjednik te nije sazivao nove sjednice. O problemima u radu UV-a izvješten je osnivač - Grad Zadar.

U rujnu 2014. g. došlo je do promjena u sazivima Razvojnog tima i Stručnog vijeća, te je sadašnji sastav sljedeći:

Stručno vijeće: Helena Novak Penga (voditeljica), Catherine Bilaver, Dajana Brunac, Silvana Kuman, Nada Radman, Vesna Rančić, Vera Vitori

Razvojni tim: Žozefina Žentil Barić (voditeljica), Milko Belevski, Darko Blažević, Vesna Karuza, Mladen Masar, Helena Novak Penga, Nada Radman

Web tim: Mladen Masar (voditelj), Milko Belevski, Vesna Karuza, Ante Kolanović, Domagoj Kralj, Stjepan Segarić, Žozefina Žentil Barić

Projekt proširenja knjižnice

Proširenje knjižnice već je desetak godina evidentna, a posljednjih nekoliko godina alarmantna potreba Gradske knjižnice Zadar.

Grad Zadar u partnerstvu s Gradskom knjižnicom Zadar aplicirao je u 2013. godini projektom proširenja knjižnice i Centra za mlade u prostoru u neposrednoj blizini Knjižnice na natječaj Ministarstva regionalnog razvitka i fondova EU. Krajem iste 2013. godine Ministarstvo je obavijestilo o dobrom plasmanu i velikim izgledima tog projekta velikog stupnja dovršenosti za dobivanje tzv. tehničke pomoći. Podrazumijevana Studija održivosti posljednji je pripremni korak prije početka financiranja radova. Kako projektu istječe građevinska dozvola u svibnju 2015., a finalnog odgovora od Ministarstva regionalnog razvitka još nema, krajem 2014. godine dogovorom Grada, Knjižnice i zainteresiranih udruga te sredstvima Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva započeta je izrada manje studije održivosti koja bi poslužila kao predradnja glavnoj studiji održivosti. Pro-memorija sastanka predstavnika Upravnog odjela za europske fondove Grada, Knjižnice i civilnog društva upućena je ugovornom konzultantu Grada koji će izraditi studiju održivosti do kraja ožujka 2015. godine. Među primarnim pitanjima studije održivosti moraju odgovoriti na pitanje upravljanja budućeg Centra za mlade. Spomenuta promemorija utvrđuje da za upravljanje budućim Centrom za mlade optimalan odabir predstavlja Gradska knjižnica Zadar.

Zaključak

Posljednjih 15 godina rada Knjižnice argumentirala su opravdanost odluke o njenom preseljenju. Knjižnica je u tom razdoblju postala jednom od referentnih točaka u domaćem i inozemnom knjižničarstvu i – što je najvažnije – treći prostor svoga grada. Mogu se navesti neke od značajki njenog rada u tom razdoblju: povećanje broja korisnika i posudbe knjižnične građe, realiziranje koncepta *središte zajednice* kroz koncentriranje raznovrsnih programa i korištenje Knjižnice kao prostora boravljenja, brojne nagrade, partnerstva s knjižnicama, međuinstitucionalna suradnja, promicanje volonterskog angažmana, širenje knjižnične mreže itd. Međutim, u istom razdoblju njezin knjižnični fond i programska ponuda doživjele su toliku ekspanziju da nedostatak prostora dovodi do limitiranja daljnjeg razvoja fonda Knjižnice i njenih programskih potencijala. To više ne ovisi o ravnatelju – koji nakon 24 godine odlazi u mirovinu – njegovom nasljedniku te angažmanu djelatnika Knjižnice, već je trajan problem kojeg osnivač može riješiti kroz Projekt proširenja Knjižnice na susjednu zgradu.

Drugi značajan problem u radu Knjižnice je financiranje programa. Sredstva za ovu namjenu najvećim su dijelom ostvarena od Ministarstva kulture RH te iz vlastitih sredstava Knjižnice (članarine i zakasnine), dok se participiranje Grada Zadra odnosi samo na nabavu knjižnične građe. Dodijeljena sredstva Zadarske županije svake su godine sve manja, a za 2015. g. nijedan program Knjižnice nije uvršten u Program javnih potreba u kulturi Zadarske županije.

Potrebno je navesti i vrijedne donatore poput Veleposlanstva SAD-a i donatore iz njemačkog grada Freiburga (Kroatischenhilfe Hexental-Freiburg – Vauban der Evangelischen Pfarrgemeinde Freiburg Südwest), kao i projektna sredstva Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.

Sredstva za rad Knjižnice ostvarena su iz sljedećih izvora: Grad Zadar 66%, Ministarstvo kulture 11%, Zadarska županija 1%, Gradska knjižnica 19%, donacije 3%.

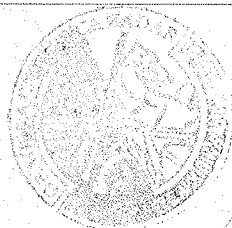
Financijski pokazatelji za 2014. godinu

	Naziv	Iznos	
	UKUPNI PRIHODI (2014.g.-PRIJENOS iz 2013.g.)		8.041.806
	Prenesena sredstva iz 2013.	141.155	
6	PRIHODI POSLOVANJA 2014 g.	7.900.651	
63	Aktivne pomoći - Od međun.organizacija (Velep.SAD-a grada Freiburga) - Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva - Promoci iz proračuna (tiskanje knjiga: Anke Maksan, Jure Zekanovića) - SSH- Podružnica GKZD - Hrvatski zavod za zapošljavanje RH Kamate	114.083 47.882 9.000 20.000 15.481 293	
64	Vlastiti prihodi		
65	- Upisnina, zakasnina - Sufinanciranje gradova, općina, knjižnica - Prihodi od osiguravajućih društava	1.250.286 209.810 32.446	
66	- Prihodi od najamnine Prihodi iz proračuna	44.722	
67	- Ministarstvo kulture RH - Grad Zadar i Zadarska županija	868.141 5.288.507	
3	RASHODI POSLOVANJA		6.585.797
311	Plaće za redovan rad	4.022.735	
312	Ostali rashodi za zaposlene	247.082	
313	Doprinosi na plaće	666.730	
321	Naknada troškova zaposlenima	159.824	
322	Rashodi za materijal i usluge	766.946	
323	Rashodi za usluge	528.369	
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	180.895	
343	Ostali financijski izdaci	13.216	
4	UKUPNI RASHODI ZA NABAVU NEPR.IMOV.		1.421.665
422	Uredska oprema	82.702	
424	KNJIŽNIČNA GRADA	1.338.963	
	Knjižna građa	1.225.375	
	Neknjižna građa	113.588	
	UKUPNI RASHODI (KLASA 3 - 4)		8.007.462
	Višak prihoda		34.344

Višak sredstava u iznosu od 34.443 kn bit će utrošen namjenski u 2015. godini za sljedeće namjene:

- sredstva donacija za tiskanje knjige Anke Maksan	8.600
- sredstva Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva za korištenje u 2015. godini	20.500
- sredstva Velep. poslanstva SAD-a za nabavu knjižnične građe 2015.g.	5.000
- vlastita sredstva - (redovno poslovanje)	244
Ukupno	34.344

U Zadru, 26. siječnja 2015. godine

Ravnatelj

mr. sc. Ivan Pehar, knjižničarski savjetnik

Izvješće o radu i Financijsko izvješće za 2014. godinu prihvatila je većina članova Upravnog vijeća.

Maja Šatalić

Nada Radman

U Zadru, 28. siječnja 2015. godine

Konsolidirana tablica za 2014. godinu

KTO	Naziv	2013.g.	Donac.HZZ,ka	Gradski proračun (- Zupanija)	MKRH	Sufin. grad. općina	Vlastiti prihodi	ukupno
31	Plaća za zaposlene			0		0		
3111	Plaće za zaposlene	38.618	88.827	3.780.000	90.043		25.247	4.022.735
3121	Ostali rashodi za zaposlene	0	0	154.710	500	0	91.872	247.082
31215	Jubil.nag.bolesti i dr.		0	63.369			22.853	86.222
31215	Dječji darovi			7.300	500			7.800
31219	Ost.rash.bož.,otprem i dr		0	84.041			69.019	153.060
313	Doprinosi na plaće	0	0	574.000	14.888	0	77.842	666.730
31321	Doprinos za zdrav. os.			510.650	13.357		74.476	598.483
31331	Doprinos za zapoš			63.350	1.531		3.366	68.247
321	Naknada troškova zaposlenika	1.382	1.107	120.000	3.500	0	33.835	159.824
3211	Službena putovanja	1.382	1.107		3.500		16.095	22.084
3212	Naknade za prijevoz			120.000			10.765	130.765
3213	Stručno usav. zaposlenika						6.975	6.975
322	Rashodi za mat. i energiju	0	21.964	92.046	18.000	109.810	525.126	766.946
3221	Uredski materijal		3.539	69.501	10.500		177.165	260.705
3222	Materijal i sirovine							0
3223	Energija			14.601	7.500	95.000	216.528	333.629
3224	Mat. i dijelovi za teki inv. održ.		18.425	7.944		14.810	123.779	164.958
3225	Sitan inventar						7654	7.654
323	Rashodi za usluge	2.400	29.701	29.220	15.000	70.000	382.048	528.369
3231	Usluge telefona	2.400	5.300	7.837	2.000		114.096	131.633
3232	Usluge tek. i inv. održ.		1.575			5.000	86.471	93.046
3233	Usl.promid.i inf.		2.126				1.400	3.526
3234	Komunalne usluge			8.000			43.086	51.086
3235	Zakupnine i najamnive						3.500	3.500
3236	zdravstvene usluge						310	310
3237	Intelektualne usluge		20.700	3.383	5.000		28.383	57.466
3238	Računalne usluge					60.000	37.632	97.632
3239	Ostale usluge(grafičke)			10.000	8.000	5.000	67.170	90.170
329	Ostali rashodi poslovanja	600	10.100	50.655	6.500	30.000	83.040	180.895
3291	Nakn.članov.UV			10.247				10.247
3292	Premije osiguranja			40.408		30.000	44.107	114.515
3293	Reprezentacija	600	10.100		6.500		21.315	38.515
3295	pristojbe i naknade						11.053	11.053
3294	Članarine						2.450	2.450
3299	Ostali rashodi						4.115	4.115
343	Ostali financijski rashodi	0	293				12.923	13.216
3431	Usluge platnog prometa		293				12.923	13.216
42	Postrojenje i oprema	89.555	29.247	517.586	690.000	0	95.277	1.421.665
4221	Uredska oprema	34.713			20.000		27.989	82.702
4241	Knjižnična građa	54.842	29.247	517.586	670.000		67.288	1.338.963
	UKUPNO RASHODI	132.555	181.239	5.318.217	838.431	209.810	1.327.210	8.007.462
	UKUPNI PRIHODI	141.155	206.739	5.318.217	838.431	209.810	1.327.454	8.041.806
	Ostatak	8.600	25.500	0	0	0	244	34.344

U Zadru, 26. siječnja 2015. godine

